

קרי לה, וזה ידוע מאד. ולפום ריהטיה דהרב בט"ז קטעי בהכי, וקסבר דבחזרת מקום איירי.
והא דלא נקט הש"ע לישנא קלילא א"צ לברך, כמ"ש רבינו הטור, אין בכך כלום, דבתיבה אחת שהוסיף בזה כירר היטב שפטור מלברך בין למפרע בין לכתחלה, שאם נפטר אפילו מברכה ראשונה על מה שירצה לאכול עוד, כל שכן שפטור מלברך על מה שאכל למפרע, וק"ל. משא"כ בלישניה דרבינו איכא למטעי, דילמא לא מיפטר אלא מלברך למפרע.
ע"ג. וגומר סעודתו. צ"ל*.

שם. בין שהלך וחזר למקומו שינוי מקום מקרי. צריך להשמר כאן מן הטעות, לכן דע לך שכל שנוי מקום הנזכר בסימן זה דהוי כהסח הדעת, היינו כשיש בו כדי הסח הדעת, שעקר והניח מקומו זה שישב בו לסעוד כאן והלך למקום אחר ולא ראה מקומו עוד ושהה שם. אבל אם הלך ממקום למקום, ולא נתעכב כלל כרי שיסח דעתו אלא חזר מיד, ודאי לא מקרי שנוי מקום כלל, וכדכתב בהגה כאן דאם היה דעתו לאכול במקום אחר לא מקרי שנוי אפילו לפטור אכילתו במקום אחר, כ"ש שאינו חשוב הסח הדעת כשדעתו לחזור מיד למקום אכילתו שלא שנה מקום אכילתו ולא הסיח דעתו ממנו לגמרי, דא"צ לחזור ולברך. ואצ"ל כשרואה מקומו הראשון שעדיין דעתו עליו לחזור, דלא גרע מאם רצה לאכול במקום אחר ואפילו מבית לחצר דלא הוי שינוי (כמ"ש מג"א [ס"ק ב] בשם ראב"ד) כ"ש כשאינו נוטש מקומו רק עמד מעט והלך למקום אחר וחזר תכף, שאינו מצריכו לברך שנית. והוא הדין בקראו חברו ודבר עמו על פתח ביתו, כדמפרש תלמודא פרק הממונה [יומא ל, א] דבר עם חברו והפליג, וכן בתוספתא דמייתי הרא"ש כבסמוך קראו חברו לדבר עמו א"צ לברך, הפליג צריך לברך. הא בהדיא רבלא הפליג לא שייך כלל הסח הדעת להצריך ברכה אחרת.
זה פשוט מאד לא הוצרכתי לכך אלא להוציא מדעת משובש, שהתריז כנגדי בזה, כסבור שאפילו לא הלך אנה ואנה אלא שנים שלש פסיעות ממקום אכילתו או שתיתו, ועמד על פתח החדר שישב בו לשמוע דבר השליח הבא אליו לידע מה בקשתו, ודבר עמו מעט ופטרו מיד וחזר למקומו ולאכילתו או לשתייתו בלי שום שהו (שהמשקה בפיו ובמחשבתו והבשר בין שינוי והמקום עודנו בין עיניו ודעתו עליו לא עקר ולא הסיח דעתו ממנו כלל) זקוק הוא לברך שנית על מה שיאכל או ישתה עוד. והיה לשחוק בעיני, כי לא דעת ולא תבונה לו להבחין בין הפליג ולא הפליג (וע"ל סי' ק"ע ודוק) וזה פרי מבלי עולם שרוצים להורות מתוך משנת הש"ע מבלי ידיעת נביעת מקור הדין. ועיין לקמן (סימן תרל"ט דף רצח"א) בב"י לשון (תה"מ) [הה"מ]¹.

קעח. 1. ז"ל הרב המגיד (שהביא הב"י שם ד"ה מברכין על הסוכה), "ראיתי בתוס' דדוקא כשיצא יציאה גמורה לעשות ענינו ושלא לחזור לאלתר. אבל אם לא יצא אלא לדבר עם חברו או להביא דבר לסוכה

שם. לכתחלה (לא צריך) דקיי"ל כו'. כצ"ל*.

[קנח.]. ע"ד [ד"ה ודעת]. היינו לומר שאם פרש. צ"ל.

^{לכתחלה}

שם. ובבבא דסיפא נקט לישנא דחברים כו'. לישנא דברייתא. ע"כ. אגב ריהטיה לא דק, דבין ברייתא בין ר"מ לא סגי להו למנקטה אלא ברבים, כיון דמבעי לפלוגי בה בין הניחו מקצתן כו' לא אפשר אלא ברבים, הלכך בכדי טרח בהא במ"כ.

^{לכתחלה}

[קנח:]. דף פו (לפי הראוי²) ע"א בב"י. ובסי' קפ"ד כתב רבינו בשם הר"ף. כצ"ל.

שם. וזה כדעת הפוסקים כרב חסדא דאילו לדעת הפוסקים כר"ש כו' ודאי שהוא צריך לחזור למקומו לברך על מה שאכל. ע"כ. עיין בד"מ [ס"ק ג] שכתב ותמיהני בדבריו אלו כו'. ודבריו תמוהים, דהא דהסח הדעת ושנוי מקום לא מצריך ברכה למפרע, לאו דכ"ע היא, אלא להתו' ורא"ש ואינהו הא פסקו דלא כר"ש אלא כר"ח. ברם להפוסקים כר"ש, דהיינו הר"ף ורמב"ם וסיעתם, ודאי דצריך לברך למפרע כשהסית דעתו כמש"ל בדברי הרב"י בסיום דף הקודם [קנח. ד"ה ודעת הרמב"ם]. איברא בהסח דעת בעלמא הוא דס"ל לר"ש והפוסקים כמותו דבעי ברכה למפרע. אבל בנתעכל המזון במעים, וחזר להיות רעב, פשיטא דלכ"ע תו לא שייך לברך על מה שאכל, כדברי הר"פ, וכמ"ש בסי' קפ"ד.

[קנט.]. שם. מצוה באנפי נפשה היא. צ"ל.

שם. דהתם הפליג בדברי עסקים. נ"ל שכצ"ל*.

סימן קעט

[קנט:]. ע"ב בב"י [ד"ה ויש]. ומ"מ משמע דנטל ידיו לד"ה אסור לאכול עד שיברך בה"מ על מה שאכל. עכ"ל. באמת אף לפמ"ש הרב"י בדעת הרא"ש לא אדע מה החרדה על הטור, דמידי הוא טעמא משום הפסק בין מים אחרונים לברכה, אי הכי כי הדר לאכול לא סגי דלא הדר לנט"י אחרונים, א"כ מאי נ"מ, ובשתייה ודאי לא היא הפסקה דהא אפילו כדי נטילת ארבעה בני אדם לא בטלה הכיפות הברכה (עמש"ל סי' קפ"א בס"ד). הרי שדברי רבינו נכוחים למבין ובחנם הרעיש עליו הרב"י. אף כי גם בעיני הדבר פשוט כמ"ש האחרונים ז"ל שלא נתכוין הרא"ש אלא לומר דלר"ש הב לן ונברך הוי כנטל ידיו וחד דינא אית להו. ונפקא מנה דלרש"י בתרוייהו לא סגי עד דמברך, ולדידן בתרוייהו אי מברך ומשי ידיה, בתרוייהו שפיר דמי. אמנם מ"ש מג"א להוכיח מקצור פסקי הרא"ש אינה ראייה, שידוע שבנו רבינו בעה"ט הוא שחברם.

לשעתו לא הוי יציאה לחייבו בברכה כשיחזור.
2. בטור ברלין נשתבש ציין הדין, שצריך להיות פו וכתוב פת. וזה שכתב רבינו "פו לפי הראוי".

^{מ"ש ב"י בל ר"מ לא דק}

^{מ"ש ב"י תמוה}

^{לחנם התעורר ב"י על הטור במש"ז שאנ"פ שנסמ ידיו יכול לאכול ולשתות קודם בה"מ רק שיברך תחלה}

^{שמירה חסרות בענין שנוי מקום}

^{א"ל}

^{א"ל}